

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/56/2018
Identifikačné číslo spisu: 1416010248
Dátum vydania rozhodnutia: 12.12.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1416010248.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Dany Wänkeovej, na neverejnom zasadnutí 12. decembra 2018 v Bratislave v trestnej veci obvineného J. O., pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného J. O., proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4To/20/2017, zo 6. apríla 2017, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 3T/95/2016, z 10. januára 2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného J. O., sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom, sp. zn. 3T/95/2016 z 10. januára 2017, uznal obvineného J. za vinného zo zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona a prečinom neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- obvinený J. dňa 4. mája 2016 v nočných hodinách v čase asi o 02:30 hod. najskôr prineseným skrutkovačom vypáčil vchodové dvere bytového domu na K. a následne s použitím kľúča nachádzajúceho sa v zámku dverí bytu č. X tieto otvoril, vošiel dnu a odcudzil z neho notebook zn. DELL INSPITON 13, výr. č. Q., tašku na notebook zn. SAMSONITE, fotoaparát zn. NIKON FE2, laserový merač zn. LEICA, dámsku koženú kabelku zn. CALVIN KLEIN s obsahom slnečné okuliare RAY BEN, zväzok kľúčov, občiansky preukaz, vodičský preukaz, zdravotný preukaz, kreditná karta VISA ELECTRON, čím spôsobil poškodenú D.j, nar. XX. januára XXXX, trvale bytom B., škodu krádežou vo výške 1.400,- € a tohto konania sa dopustil napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 2T/140/2014, z 26. januára 2015, právoplatným 29. septembra 2015, bol odsúdený za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona a trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 1T/136/2013, z 2. februára 2015, právoplatným dňa 18. februára 2015, bol odsúdený za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona,

následne tieto veci odniesol do podchodu Patrónka v Bratislave, kde ich ukryl u obvineného M. a odcudzenou platobnou kartou sa v ten istý deň neúspešne pokúsil o výber hotovosti z bankomatu UniCredit, č. Q., na Dúbravskej ceste v Bratislave vo výške 400,- € v čase o 05:57 hod., v čase o 06:05 hod. realizoval neúspešný pokus o platbu v sume 22,80 €, v čase o 15:40 hod. o platbu v sume 6,01 €, pričom obvinený M. prevzal od obvineného J. notebook a fotoaparát vediac, že pochádzajú z krádeže s cieľom tieto speňažiť.

Za to uložil okresný súd obvinenému J. podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov, na výkon ktorého bol obvinený zaradený podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Zároveň podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona uložil obvinenému ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou (č. l. 361 spisu).

Krajský súd v Bratislave na podklade podaného odvolania obvineného J., uznesením, sp. zn. 4To/20/2017, zo 6. apríla 2017, na verejnom zasadnutí, postupom podľa § 319 Trestného poriadku, odvolanie obvineného J. podľa § 319 Trestného poriadku, ako nedôvodné zamietol (č. l. 451 spisu).

Proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4To/20/2017, zo 6. apríla 2017, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 3T/95/2016, z 10. januára 2017, podal obvinený prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Ivana Hrebčíka, advokáta v Bratislave, dovolanie (č. l. 555 spisu).

Uznesením predsedníčky senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Tdo/56/2018, zo 4. októbra 2018, bol podľa § 43 ods. 1 Trestného poriadku oslobodený, pôvodne ustanovený obhajca JUDr. Ivan Hrebčík, od povinnosti obhajovania obvineného a po výzve súdu, adresovanej obvinenému, na zvolenie si obhajcu, bol obvinenému opatrením, sp. zn. 3Tdo/56/2018, z 12. novembra 2018, postupom podľa § 40 ods. 1 Trestného poriadku, § 43 ods. 1 Trestného poriadku, § 373 ods. 2 Trestného poriadku, § 38 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku ustanovený v konaní o dovolaní obhajca JUDr. Michal Ellinger, advokát v Bratislave.

Dovolanie podal obvinený prostredníctvom obhajcu len z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, t. j. že bolo porušené zásadným spôsobom jeho právo na obhajobu.

Obvinený v dovolaní poukazoval na to, že v žiadosti o prepustenie z väzby namietal, že požiadal o kópiu spisu ako aj možnosť nahliadnuť do spisu, ale vyšetrovateľ mu to neumožnil. Následne požiadal preskúmať postup vyšetrovateľa prokurátorom podľa § 210 Trestného poriadku. Keďže výkon týchto práv nebol obvinenému umožnený, došlo tým k zúženiu jeho obhajobných práv v prípravnom konaní. Obvinený požiadal o prepustenie z väzby dňa 15. augusta 2016. Ani po uplynutí 30 dní, teda po 19. septembri 2016, nedostal predvolanie z okresného súdu, hoci bolo povinnosťou súdu o žiadosti bezodkladne rozhodnúť. Okrem toho obvinený dňa 22. septembra 2016 opätovne žiadal okresný súd o prepustenie z väzby pre porušenie obhajobných práv. Obvinený poukázal na uznesenie Ústavného súdu, sp. zn. II. ÚS 449/2017, zo 6. júla 2017 (č. l. 555 spisu).

Obvinený J. podaním z 2. októbra 2017, podaním z 22. januára 2018, podaním z 27. augusta 2018, podaním z 20. novembra 2018 a napokon aj nedatovaným podaním doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 23. októbra 2018 podal sám, t. j. nie prostredníctvom obhajcu, dovolanie aj z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že súd rozhodol v nezákonnom zložení, z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, že vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. Obvinený zároveň doplnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, že bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku uviedol, že sudca Okresného súdu Bratislava IV, JUDr. Ivan Alman vystupoval v trestnej veci obvineného v dvoch rovinách, a to ako sudca pre prípravné konanie a ako predseda senátu vo veci samej. Okresný súd Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/95/2016 rozhodoval v nezákonnom zložení, keďže sudca JUDr. Ivan Alman vykonával úkony trestného konania jednak ako sudca pre prípravné konanie v konaní pod sp. zn. 0Tp/89/2016 a jednak ako predseda senátu vo veci samej v konaní pod sp. zn. 3T/95/2016.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku uviedol, že vylúčenie sudcu v zmysle § 31 ods. 1 Trestného poriadku predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý zákonnému sudcovi. Riaditeľ správy súdu mal pozastaviť nápad trestnej veci obvineného do agendy 3T. Je krajne neprípustné, aby trestnú vec obvineného prejednával v prípravnom konaní sudca JUDr. Ivan Alman a vzápätí ako predseda senátu ten istý sudca. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam. Ak sa preukáže prítomnosť predsudku alebo predpojatosti u konajúceho sudcu, je možné vysloviť predpoklad na zaujaté konanie a rozhodovanie. Sudca JUDr. Ivan Alman mal byť preto vylúčený z konania a rozhodovania v jeho trestnej veci. Rozhodovacia činnosť sudcu JUDr. Ivana Almana vo vzťahu k obvinenému je diskriminačná, pretože výrazným spôsobom redukoval právo obvineného na spravodlivý proces, keď prejavil značnú dávku sudcovskej arogancie voči obvinenému a mal byť vylúčený. V tomto smere poukazoval na možnosť disciplinárneho konania.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uviedol, že dňa 20. júla 2016 žiadal o vyhotovenie kópie celého vyšetrovacieho spisu, ČVS: ORP-350/2-VYS-2016, avšak vyšetrovateľ žiadosť odignoroval. Dňa 25. júla 2016 obvinený opätovne vyzval vyšetrovateľa, aby prefotil celý spis a doručil spis obvinenému. Zároveň požiadal podľa § 210 Trestného poriadku o preskúmania postupu vyšetrovateľa. Toto podanie bolo zo spisu odcudzené, lebo listom z 27. septembra 2016 bolo obvinenému oznámené, že takáto žiadosť nebola nikdy doručená a ani sa nenachádzala vo vyšetrovacom spise. Tieto skutočnosti preukazujú podacie listky, ktoré obvinený preposlal prokuratúre Slovenskej republiky. Obvinený zároveň citoval ustanovenia Trestného poriadku (§ 34, § 69, § 121 ods. 1, ods. 2, § 210, § 206 ods. 1, § 256 ods. 1 Trestného poriadku) a Ústavy Slovenskej republiky (článok 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky).

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava IV, vo vyjadrení k dovolaniu obvineného navrhla dovolanie obvineného postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť. Nápad návrhu na vzatie obvineného do väzby podaný v prípravnom konaní, ako aj neskôr podaná obžaloba na obvineného boli pridelené sudcovi Okresného súdu Bratislava IV JUDr. Ivanovi Almanovi na základe rozvrhu práce, pričom Trestný poriadok nevylučuje, aby jeden a ten istý sudca konal vo vzťahu k jednej obvinenej osobe v tej istej trestnej veci, ako sudca pre prípravné konanie aj ako zákonný sudca po podaní obžaloby. Počas celého trestného konania na Okresnom súde Bratislava IV obvinený nevzniesol námietku zaujatosti voči sudcovi Okresného súdu Bratislava IV, JUDr. Ivanovi Almanovi a uplatňuje ju až v dovolacom konaní. Námietka zaujatosti nespĺňa kritérium jej vznesenia bez meškania podľa § 31 ods. 4 Trestného poriadku. V celom spise prokuratúry sa nachádza podanie obvineného doručené 17. augusta 2016 označené ako žiadosť o prepustenie z väzby, ktoré neobsahuje žiadne námietky voči postupu vyšetrovateľa v prípravnom konaní. Ďalším podaním je podanie doručené dňa 19. septembra 2016 označené ako návrhy na doplnenie dokazovania, v ktorom namietal použitú právnu kvalifikáciu a uviedol, že nebolo konané o jeho žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa z 25. júla 2016. Obvinený bol vyzoomený, že na Okresnú prokuratúru Bratislava IV nebola doručená žiadna takáto žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa a takáto žiadosť sa ani nenachádzala vo vyšetrovacom spise. Žiadne iné podanie nebolo na Okresnú prokuratúru Bratislava IV doručené. Po vzatí obvineného do väzby dňa 9. júna 2016 mu bol sudcom pre prípravné konanie ustanovený obhajca Mgr. Igor Schweighofer opatrením Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 0Tp/89/2016, z 9. júna 2016. Obhajca bol riadne a včas vyzoomený o všetkých vyšetrovacích úkonoch vyšetrovateľom, zúčastňoval sa riadne aj hlavného pojednávania po podaní obžaloby. Neobstojí preto porušenie práva obvineného na obhajobu (č. l. 569 spisu).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a za splnenia podmienky, že obvinený využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací opakovane zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá zásada je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

Dovolací súd sa v tejto súvislosti osobitne a primárne zaoberal dôvodom dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorý v podanom dovolaní ustanovený obhajca uviedol ako jediný dôvod dovolania.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože aj bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia. Právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého práva na obhajobu. Trestný poriadok upravuje jednotlivé čiastkové práva na obhajobu obvineného v rôznych štádiách trestného konania, pričom ak dôjde k porušeniu niektorého z nich, a toto sa zásadným spôsobom prejaví v postavení obvineného v trestnom konaní, takéto porušenie zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. Zásadným porušením práva na obhajobu je najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37 Trestného poriadku, ktoré by mohlo mať vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania. Dôležité sú aj konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach, pričom dovolací súd žiadne takéto pochybenie majúce za následok naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nezistil.

Obvinený J. bol vzatý do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 0Tp/89/2016, z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dňa 9. júna 2016, čím vznikol u obvineného podľa § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku dôvod povinnej obhajoby, pričom toho istého dňa 9. júna 2016 sudca pre prípravného konanie Okresného súdu Bratislava IV, obvinenému ustanovil obhajcu Mgr. Igora Schweighofera, advokáta v Bratislave. Dovolací súd po preštudovaní spisového materiálu nezistil žiadne skutočnosti svedčiace o tom, že by v priebehu celého trestného konania došlo k porušeniu práva obvineného na obhajobu zásadným spôsobom. Naopak jeho právo na obhajobu bolo v priebehu trestného konania zachované a v plnej miere realizované, pričom obvinený mal možnosť zúčastňovať sa pojednávaní a uplatňovať svoje práva, či už osobne alebo prostredníctvom obhajcu, pričom toto svoje právo v priebehu konania aj aktívne využíval.

Pokiaľ ide o námietku obvineného, že súd nerozhodol o jeho žiadosti o prepustenie z väzby z 15. augusta 2016, nebol predvolaný na výsluch, hoci bolo povinnosťou okresného súdu o žiadosti bezodkladne

rozhodnúť a došlo tým k porušeniu práva na obhajobu, táto je nedôvodná. Hoci je nevyhnutné stotožniť sa s tvrdením obvineného, že obvinený požiadal o prepustenie z väzby na slobodu podaním z 15. augusta 2016, doručeným Okresnej prokuratúre Bratislava IV dňa 17. augusta 2016, doplneným podaním z 22. septembra 2016, doručeným Okresnému súdu Bratislava IV dňa 26. septembra 2016 (č. l. 48, č. l. 236 spisu), je nevyhnutné uviesť, že o tejto žiadosti bolo napokon aj rozhodnuté. Okresný súd Bratislava IV uznesením, sp. zn. 3T/95/2016, zo 6. októbra 2016, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1Tos/101/2016, z 26. októbra 2016, po podaní obžaloby rozhodol tak, že podľa § 238 ods. 3 Trestného poriadku dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku u obvineného trvá nezmenený a obvinený sa ponecháva vo väzbe. Zároveň podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku žiadosť obvineného o prepustenie z väzby zamietol, podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku písomný sľub obvineného neprijal a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu obvineného nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka (č. l. 253, č. l. 291 spisu). Pokiaľ obvinený poukazoval na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS/449/2017, zo 6. októbra 2017, tento konštatoval porušenie práva obvineného na prednostné a urýchlené rozhodnutie o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa článku 17 ods. 2, ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa článku 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd z dôvodu, že od doručenia žiadosti o prepustenie z väzby okresnému súdu do dňa rozhodnutia okresného súdu o žiadosti obvineného uplynulo 48 dní, čo nezodpovedá z časového hľadiska článku 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku preto nebol naplnený, a to za situácie, keď obvinenému boli zachované všetky jeho práva a Ústavný súd Slovenskej republiky takúto skutočnosť ani nekonštatoval.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dodáva, že okolnosti týkajúce sa konania o žiadosti o prepustenie obvineného z väzby, nemôžu spomenutý dovolací dôvod vo vzťahu k rozsudku okresného súdu a ani k uzneseniu odvolacieho krajského súdu ani zakladať. V tomto smere ide o nesprávny názor obvineného. Konanie o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby predstavuje v rámci trestného stíhania relatívne samostatné konanie, pričom rozhodnutie o väzbe je napadnuteľné samostatným opravným prostriedkom - sťažnosťou, ktorý aj bol obvineným, hoci neúspešne uplatnený (prvá žiadosť o prepustenie z väzby z 15. augusta 2016, doplnená podaním z 22. septembra 2016 - uznesenie Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 3T/95/2016, zo 6. októbra 2016, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1Tos/101/2016, z 26. októbra 2016, druhá žiadosť o prepustenie z väzby z 18. januára 2017, ktorú obvinený vzal späť - č. l. 382 spisu, tretia žiadosť o prepustenie z väzby z 23. februára 2017 - uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4To/20/2017, z 23. marca 2017). V dovolacom konaní nie je predmetom prieskumu konanie o väzbe, ktoré nemá priamy a bezprostredný súvis s výrokmi rozsudku, ktoré sú predmetom prieskumu dovolacím súdom. Právoplatné rozhodnutie o väzbe obvineného by bolo preskúmateľné iba v mimoriadnom opravnom konaní, na podklade dovolania podaného na podnet ministrom spravodlivosti podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa nebolo možné stotožniť ani s námietkou obvineného, že bolo porušené právo obvineného na obhajobu zásadným spôsobom tým, že mu nebolo umožnené nahliadnuť do spisu a urobiť si fotokópie zo spisu, avšak vyšetrovateľ mu to neumožnil. Namietané skutočnosti totiž z obsahu spisu nevyplývajú. Obvinený pred podaním obžaloby za prítomnosti obhajcu mal zachované právo na preštudovanie celého spisového materiálu, ktoré je významnou súčasťou práva obvineného na obhajobu. Z obsahu spisu vyplýva, že Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Bratislava IV, odbor kriminálnej polície, upovedomilo obvineného a jeho obhajcu o termíne úkonu záverečného preštudovania spisu podľa § 208 ods. 1 Trestného poriadku na deň 24. augusta 2016, tohto sa obaja aj osobne zúčastnili a doposiaľ v tomto štádiu trestného konania nič nenamietali, zostali bez akýchkoľvek výhrad. Z obsahu spisu preto nemožno vyvodiť porušenie práva obvineného na obhajobu, ktoré by sa prejavilo v postavení obvineného zásadným spôsobom. Obvinený v priebehu konania pred súdom napokon nahliadol do spisu podľa § 69 Trestného poriadku (č. l. 331 spisu), požadované fotokópie zo spisu boli obvinenému zaslané (č. l. 387 spisu). Nebol preto naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Dovolaciemu súdu boli doručené i podania spísané samotným obvineným (podanie z 2. októbra 2017, z

22. januára 2018, z 27. augusta 2018, z 20. novembra 2018 a nedatované podanie doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 23. októbra 2018), s ktorými sa tento riadne oboznámil (napriek tomu, že ho v podstate nie je možné považovať za doplnenie dovolania, kdeže nebolo podané v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Trestného poriadku prostredníctvom obhajcu). Pri svojom rozhodovaní na obsah podaní však Najvyšší súd Slovenskej republiky prihliadal na uplatnenie materiálneho prístupu ochrany základných práv obvineného, a preto sa zaoberal aj vecnou argumentáciou dotýkajúcou sa dovolacieho konania, a to konkrétne dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak súd rozhodol v nezákonnom zložení.

Podľa § 51 ods. 1 prvá veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zák. č. 757/2004 Z. z.“) ak tento zákon neustanovuje inak, veci určené podľa predmetu konania sa v súlade s rozvrhom práce pridávajú jednotlivým senátom alebo samosudcom náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia vecí.

Podľa § 51 ods. 2 zák. č. 757/2004 Z. z. podmienka náhodného výberu podľa odseku 1 je splnená vtedy, ak sa má vec prideliť jednému z aspoň dvoch senátov, samosudcov alebo súdnych úradníkov.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, je nevyhnutné uviesť, že spôsob kreovania sudcu pre prípravné konanie pred podaním obžaloby a predsedu senátu po podaní obžaloby, ktorý vyústil v skutočnosť, že v trestnej veci obvineného bol ten istý sudca okresného súdu JUDr. Ivan Alman sudcom pre prípravné konanie a sudcom vo veci samej, nespochybňuje postavenie JUDr. Ivana Almána ako zákonného sudcu v zmysle článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Preskúmaním obsahu spisu dovolací súd zistil, že v predmetnej veci po nápade návrhu prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava IV na vzatie obvineného J. do väzby dňa 7. júna 2016 sa stal zákonným sudcom - sudcom pre prípravné konanie JUDr. Ivan Alman. Okresný súd Bratislava IV, v tom istom zložení predsedu senátu JUDr. Ivanom Almanom, po podaní obžaloby dňa 5. septembra 2016 rozhodol v merite veci, t. j. o skutku, ktorý bol predmetom obžaloby, odcudzujúcim rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 3T/95/2016, z 10. januára 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s dovolaním napadnutým uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4To/20/2017, zo 6. apríla 2017. Uvedené zistenie vylučuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, pretože Okresný súd Bratislava IV dňa 10. januára 2017 rozhodol v zákonnom zložení. Platná právna úprava totiž nevylučuje, aby sudcom pre prípravné konanie a sudcom vo veci samej bola totožná osoba, pokiaľ je splnená podmienka podľa 51 ods. 1, ods. 2 zák. č. 757/2004 Z. z., ktorá ako vyplýva z obsahu spisu aj splnená bola (č. l. 224 spisu - pridelenie veci).

Podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediálny úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Citované ustanovenie Trestného poriadku v záujme zabezpečenia dôvery verejnosti v nestrannosť postupu vylučuje z vykonávania úkonov trestného konania ten orgán, u ktorého mohli vzniknúť pochybnosti o jeho nezáujatosti. Uplatnenie inštitútu § 31 ods. 1 Trestného poriadku o vylúčení orgánov trestného konania prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia takéhoto vzťahu, resp. pomeru

preukázaná. Nebude tomu tak vtedy, keď obvinený bez ďalšieho poukazuje na podnet na podanie návrhu na disciplinárne konanie sudcu JUDr. Ivana Almana.

Pod dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku nie je možné zaradiť ani také námietky, ktoré sa týkajú údajného zaujatého prístupu sudcu k prejednávanej veci a ktoré majú len abstraktný resp. všeobecný charakter. Táto sa opiera o údajné arogantné správanie zákonného sudcu okresného súdu. Všeobecný a abstraktný charakter takejto námietky obvineného, ktorá nie je navyše preukázaná, nemohol vyvodit' také skutočnosti, ktoré by viedli k pochybnostiam, že sudca nemohol v predmetnej veci nestrannne rozhodnúť, ako sa toho domáhal obvinený. Okrem toho Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že obvinený takéto abstraktné a všeobecné námietky musel mať už v priebehu konania. Podľa § 31 ods. 4 Trestného poriadku námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, ako sa dozvedela o dôvodoch na jej vznesenie. Podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku o námietke zaujatosti procesnej strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už bolo raz rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne, ako v danom prípade, sa nekoná. Citované ustanovenia Trestného poriadku majú za cieľ zabrániť účelovému vznášaniu námietok zaujatosti s tým, aby sa nepredlžovalo zbytočne trestné konanie. Potom treba uzatvoriť, že námietku zaujatosti obvinený neuplatnil bezodkladne a konajúci súd preto o nej ani nemohol konať a správne o nej ani nekonal (Rozhodnutie č. 11 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 2/2009).

Obvinený túto skutočnosť ani nenamietal v konaní pred okresným a krajským súdom, a preto túto okolnosť nemohol obvinený ani použiť (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku). Nebolo preto možné konštatovať ani naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nie sú splnené dôvody dovolania predpokladané ustanovením § 371 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. e) Trestného poriadku, preto dovolanie obvineného na neverejnom zasadnutí postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.